

POSIBILITĂȚI COMBINATORII ALE ADVERBULUI ÎN GRUPUL VERBAL

Obs.1 În enunțuri, **adverbul** poate avea două roluri:

a. **De adjunct** – când îndeplinește diferite funcții sintactice (indiferent de funcția sintactică)

Ex. Ei au coborât încet dealul.

CM
↓
Cum?

b. **De centru**

- Nucleu al unei structuri
- Element căruia i se atașează o întrebare, în vederea aflării unei funcții sintactice

Ex. Eu locuiesc aproape de bunici.

↓
De cine?

A. Adverbul adjunct

Observații

1. În calitate de adjunct, adverbul îndeplinește diverse funcții sintactice în funcție de grupul gramatical din care face parte.
2. Adverbul poate fi inclus în următoarele grupuri gramaticale:
 - a. **Grupul verbal** – are ca centru un verb (punem întrebarea la verb pentru a determina funcția adverbului)
 - b. **Grupul nominal** – are ca centru un substantiv (punem întrebarea la substantiv pentru a determina funcția adverbului)
 - c. **Grupul adjectival** - are ca centru un adjectiv (punem întrebarea la un adjectiv pentru a determina funcția adverbului)
 - d. **Grupul adverbial** - are ca centru un adverb (punem întrebarea la un adverb pentru a determina funcția adverbului)

Funcții sintactice ale adverbului / locuțiunii adverbiale în grupul verbal

1. Circumstanțial de loc (CL)

CL
Ex. Dincolo este mai cald.

Adv.
Unde?

CL
Pe ici pe colo sunt urme de zăpadă.

Locț. adv.
Pe unde?

2. Circumstanțial de timp (CT)

CT
Ex. A ajuns târziu acasă.

Adv.
Când?

CT
Vorbim când și când la telefon.

Locț. adv.
Când?

3. Circumstanțial de mod (CM)

CM
Ex. A mâncat puțin la cină.

Adv.
Cât?

CM
A spus pe de rost poezia.

Locț. adv.
Cum?

Obs.2 Cele trei circumstanțiale (de loc, de timp, de mod) au ca centru un verb și au următoarele întrebări:

- CL – Unde? De unde? Până unde? Încotro?
- CT – Când? De când? Până când? Cât timp?
- CM – Cum? Cât?

4. Circumstanțial de cauză (CZ)

CZ
Ex. De aceea te-am pedepsit, fiindcă ai vorbit.

Locț. adv.
Din ce cauză?

5. Circumstanțial de scop (CS)

CS
Ex. Nu m-am pregătit și pentru asta.

Locț. Adv.
Pentru ce?

Observații

1. Circumstanțialul de cauză și de scop se exprimă doar prin locuțiune adverbială.
2. Circumstanțialul de cauză răspunde la întrebarea Din ce cauză?, iar cel de scop la întrebarea Pentru ce? /Cu ce scop?

6. Nume predicativ (NP) - Subiectul trebuie să fie un verb la infinitiv sau supin.

Ex. $\begin{array}{ccccc} \text{PN} & & \text{Sb} & & \text{Sb} & & \text{PN} \\ \text{Nu este ușor} & \text{a discuta} & \text{cu tine.} & \text{De decorat} & \text{apartamentul} & \text{a fost interesant.} \\ \text{VC} & \text{NP-adv.} & \text{Vb. Inf.} & \text{Vb. Supin} & \text{VC} & \text{NP-adv.} \end{array}$